

ges i Nykøbing, foretage en vidtløftig Rejse, og dette gælder ikke alene Patienter, der skulle bringes frem og tilbage, men ogsaa alle dem, der skulle besøge dem. Nuj fremhæves det altid som en meget væsentlig Omstændighed, at det er nogenlunde let for Slægt og Venner at aflægge Besøg hos de syge, og det forekommer mig derfor ogsaa berettiget at fremhæve det ved denne Lejlighed. Jeg kan ikke se rettere, end at Befordringsforholdene for de syge og deres paarørende ville være saa besværlige til Nykøbinge, at man ud fra dette Hensyn maatte betragte en hvilken som helst af de andre Pladser, der have været Genstand for Omtale, som bedre end Nykøbing. Særlig vil dette spille en Rolle, naar den midtsjællandske Jernbane bliver anlagt. Saa bliver Forholdet det, at endogsaa fra den sydlige Del af Holbæk Amt, den Del, som benytter Høng-Tølløse-Banen, vil der ikke blive længere til Hillerød end til Nykøbing, og det kan endda antages, at Forbindelsen vil blive lettere til Hillerød end til Nykøbing ogsaa for denne Del af Holbæk Amt, hvor der fra Holbæk til Nykøbing gaar en Bane paa 50 km Længde, som gaar rundt i Odsherred og er en ret vidtløftig Bane at færdes paa.

Alt dette er for mig et Hovedhensyn, og derfor har jeg villet fremhæve det. Dertil kommer saa Driften af Hospitalet, ja, jeg kan ogsaa godt nævne Opførelsen. Thi det er ingenlunde rigtigt, som det blev anført af den ærede Ordfører at Transportforholdene under Opførelsen skulde være bedre ved Nykøbing end andre Steder for alle de grove Varer, der skulle bruges. Forholdet er det, som det er udtalt af Ingeniørerne, at Hillerød er det eneste Sted, hvor der kan føres et Jernbanespor fra en bestaaende Bane ind paa den Plads, hvor Hospitalet skal bygges, og hvor man altsaa bogstavelig talt kan føre alle de grove Varer, Tømmer, Mursten o. s. v., hen til den Bygning, hvor de skulle anvendes. Efter Teknikernes Udtalelser kan dette ikke ordnes paa tilsvarende Maade ved nogen af de andre Pladser, som ere bragte i Forslag, og dette anser jeg for at være en væsentlig Fordel. Naar det er nævnt, at f. Eks. Tømmer lettere kan føres til Nykøbing, tror jeg at turde sige, at dette slet ikke kan være Tilfældet. Vi faa i Almindelighed vort Tømmer fra Sverige, og ved Hillerød kan det netop føres uafbrudt paa Jernbane lige til Byggepladsen. Det kan det ikke paa noget andet Sted. Det kan

ikke nægtes, at Transporten til Nykøbing til alle Tider vil blive lang og vidtløftig, medens Transporten til forskellige af de andre Pladser, deriblandt ogsaa Hillerød, vil blive langt simplere, og ogsaa af den Grund vil den fremtidige Drift blive billigere der end paa det fjerne Sted, som Nykøbing ubestrideligt er.

Saa er der ogsaa andre, maaske mindre Fordele, som kunne nævnes med Hensyn til Hillerød. F. Eks. vil Anstalten der komme til at ligge ved en By, hvor der er en ret talrig Stab af dygtige Haandværkere. Konkurrencen ved Licitationerne og hvad dermed staar i Forbindelse kan derved blive langt mere mangesidig. Disse Haandværkere have stor Øvelse i at udføre store Bygningsarbejder, de have haft Arbejde ved Slottene i det nordlige Sjælland og ved andre større Byggeforetagender, og der er, som jeg siger, uddannet en ret betydelig Stab af saavel Mestre som Arbejdere. Dette spiller utvivlsomt ogsaa en Rolle, naar Talen er om Opførelsen. — Endvidere vil jeg nævne en mindre Ting, nemlig at Hillerød, som bekendt, har rigeligt med Skoler, hvor Funktionærerne kunne faa deres Børn anbragte.

Det er blevet omtalt, at der i Udvalget har været Enighed om, at det ikke var hensigtsmæssigt at anlægge et større Landbrug ved et saadant Hospital, men derimod at begrænse det til et middelstort Landbrug. Den ærede Justitsminister har i Udvalget udviklet for os, hvor megen Pris Lægerne sætte paa, at der kan være et større Landbrug. Jeg skal derfor opsætte at udtale mig nærmere om dette Spørgsmaal, til den ærede Minister har udtalt sig, og skal kun bemærke, at ved Hillerød er der paa de Gaarde, som Staten ejer dernede, Betingelser for, at man, til hvilken Tid man vil, kan komme i Besiddelse af et større eller mindre Landbrug, alt efter Omstændighederne; her er ingen saadan Grænse for Erhvervelse af Areal som andre Steder, man er ikke udsat for at skulle ekspropriere Jorder og betale dem i dyre Domme, som der kan være Fare for andre Steder. Ogsaa dette, mener jeg, er et Hensyn, som dog vejer ikke saa ganske lidt.

Den ærede Ordfører fremhævede, hvilke betydelige Ofre Nykøbing Kommune bragte. Jeg skal indrømme, at de Ofre, Nykøbing Kommune tilbyder at bringe, ere meget betydelige, og jeg vil ikke vige tilbage for at sige, at jeg beundrer den lille Nykøbing Kommune i den Retning. Det er meget betydelige